

GEWOON ANDERS

uitgave van de landelijke vereniging centraal wonen

ZONNEN SPRENG

REVISITED

LE CORBUSIER IN BERLIJN

BEWONERS VOOR DE RECHTER

BELGEN BEZOEKEN HOUTWIJK



2012
JAARGANG 35, NR. 115
LOSSE NUMMERS 3,50

'Gewoon Anders' is het blad van de Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW)

Postbus 19163, 3501 DD Utrecht
06-13015869
Internet: www.lvcw.nl
Mail: info@lvcw.nl

Prikbord: www.woongroep.net

Abonnementen
€ 10,- per jaar.

Aangesloten woongemeenschappen krijgen per 6 huishoudens 1 exemplaar van ieder nummer ter verspreiding onder de leden.

Opzegging voor 1 oktober.

Losse nummers € 3,50 excl. porto
Voor een proefnummer mail: info@lvcw.nl

Redactieadres
Oosterweg 2 c
1968 KN Heemskerk
Mail: heleentoet@xs4all.nl

Redactie
Anna Dijkhuis
Heleen Toet
Flip Krabbendam
Aan dit nummer werkte verder mee: Gerard van Duin

Column
Esther van Gog

Foto voorpagina
De Zonnespreng in Driebergen

Auteursrechten
Overname van artikelen en illustraties is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie.

Is er interessant nieuws uit je project, schrijf ons dan. Wie schrijft die blijft. Jij kan het ook.

Druk en opmaak
Drukkerij Pasklaar
Sittard

TOEGANKELIJKHEID GEMEENSCHAPPELIJK WONEN

Hoe kan Centraal Wonen toegankelijk blijven voor iedereen in het licht van de huidige wet en regelgeving?

Een belangrijke doelstelling van de meeste centraal/gemeenschappelijk wonen projecten is dat de woongemeenschap toegankelijk is voor eenieder die er wil wonen, ongeacht leeftijd, levensovertuiging, handicap en inkomen.

Toewijzing en doorstroming binnen gemeenschappelijk wonen projecten begint echter steeds problematischer te worden. Door de veranderende wet- en regelgeving wordt de toewijzing van huurwoningen ingeperkt.

Het maximale inkomen waarbij een huishouden nog in aanmerking komt voor een sociale huurwoning is begrensd op € 34.085.

Vervolgens spelen stijgende huurprijzen een rol voor de betaalbaarheid van de woningen voor inkomens, welke nog wel in aanmerking komen voor deze sociale huurwoningen.

Daarnaast worden er problemen met de doorstroming gesignaleerd, deels ten gevolge van de toegankelijkheid en betaalbaarheid, deels ten gevolge van de woningdifferentiatie binnen complexen.

Vanuit de Wetenschapswinkel Wageningen onderzochten Martijn Felder en Pieter van de Werdt dit alles op verzoek van de beide centraal wonen projecten in Wageningen. Zij spraken met bewoners van verschillende centraal wonen projecten en met andere deskundigen.

Zij onderzochten de wet- en regelgeving en de diverse eigendom- en beheerconstructies.

Centraal daarbij staat de vraag welke eigendom- en beheerconstructies het meest geschikt zijn om de toegankelijkheid zo goed mogelijk te verbeteren, zonder de betrokkenheid van bewoners te verminderen.

Deze middag presenteren Martijn en Pieter de resultaten van hun uitgebreide onderzoek en de aanbevelingen die daaruit voortvloeien.

Na hun presentatie is er ruimte voor vragen en uitwisseling.

Wij denken dat dit onderzoek van groot nut is voor centraal wonen en andere vormen van gemeenschappelijk wonen. Zowel voor bestaande woongemeenschappen als voor woongemeenschappen in oprichting.

We nodigen jullie daarom graag uit voor deze dag.



Landelijke Vereniging Centraal Wonen

Postbus 19163
3501 DD UTRECHT
06-13015869
info@lvcw.nl
www.lvcw.nl

UITNODIGING VOOR DE LVCW BIJeenkomst BIJ CW LISMORTEL EINDHOVEN

Dag-thema: Toegankelijkheid gemeenschappelijk wonen

(<<< Zie hiernaast)

Datum: zaterdag 10 november 2012
Plaats: CW Lismortel, Tourslaan 22, 5627 KX Eindhoven
Route: de routebeschrijving krijg je, als je je hebt opgegeven
Contact: jhbonarius@hotmail.com of 06-47787121

Dagindeling

11:00 uur **inloop** met koffie en thee
11:30 uur start van de LVCW **ledenvergadering**, met als **agenda**:

1. Opening en rondje voorstellen
2. Mededelingen
3. Verslag vorige ledenvergadering (14 april 2012 in Ede)
4. Begroting 2013
5. Verslag Lustrum
6. Lopende LVCW zaken
7. Nieuws van de werkgroepen
8. Nieuws uit de Federatie Gemeenschappelijk Wonen
9. Uitbreiding bestuur
10. Rondvraag
11. Nieuwe datum en plaats
12. Sluiting

13:15 uur **lunch en rondleiding**
14:30 uur **thema 'Toegankelijkheid gemeenschappelijk wonen' (zoz)**
na het thema: borrel
18:00 uur **maaltijd**
20:00 uur **feest**

Het is mogelijk een deel van je **reiskosten** van de LVCW terug te krijgen: vraag het de penningmeester.

Bij voorkeur je opgave per eMail (jhbonarius@hotmail.com) voor 1 november
Als je geen eMail hebt, dan graag onderstaand antwoord strookje opsturen.

✂.....
s.v.p. retour **voor 1 november** naar: CW Lismortel, Tourslaan 39-E, 5627 KW Eindhoven

Naam van jezelf en je project:

- Mijn eMail adres is:
- Mijn telefoonnummer is:
- Ik/we komen/komen met ... personen; de hele dag / een deel daarvan
- Ik/we eet/eten met de warme maaltijd (ongeveer € 8) mee: ja/nee
- Ik heb de volgende dieet-wensen:
- Hier aankruisen als je **niet** komt, maar **wel** de stukken toegestuurd wilt krijgen.
- N.B. De stukken worden waar mogelijk per eMail verstuurd. Al je geen eMail hebt, dan graag hier je adres:

DRIEBERGEN

Een bezoek aan

In de Ga van het voorjaar van 2004, in nr 90, berichtten wij over een project in voorbereiding in Driebergen, een project dat zou verrijzen in de tuin van het klooster van de Zusters van Ursulinen. In de doelstellingen had men het niet alleen over collectieve ruimten, men wilde ook ruim aandacht besteden aan ecologische aspecten. Het zou niet alleen mens- maar ook milieuvriendelijk moeten worden.

Het bleef niet bij doelstellingen formuleren en plannen maken, er kwam een architect en een plan, en er werd gebouwd. Vijf jaar later, in 2009 had de Driebergse groep iets te vieren: het hoogste punt was bereikt. Dat is te lezen in GA nr 32, uit 2005.

Maar hoe is het project in Driebergen uiteindelijk geworden? En hoe is het om er te wonen? Heeft het inderdaad een plaatsje gevonden in de tuin van het klooster?

EEN EERSTE INDRUK

Om met de laatste vraag te beginnen: het project is inderdaad verrezen op het terrein van een klooster, maar de Zusters van Ursulinen zijn er inmiddels uitgetrokken zijn. Door deze locatie is het project niet direct vanaf de weg te zien. De plaats waar het staat is nog steeds een 'geheime tuin', zoals de kloostertuin in de begintijd werd genoemd. Om deze te bereiken moet je vanaf de weg een klein laantje inslaan en parkeren. Als je dan te voet verder gaat wordt je aangenaam verrast: aan je rechterhand verschijnt het project, gebogen lijnen, houten gevels, een poort, afwisseling, afgewogen kleuren en een avontuurlijk aangelegd terrein.



NADERE KENNISMAKING

We bezoeken Katje van de Valk, initiatiefneemster en actief sinds 1999, en zij vertelt over de opzet. Van haar horen we dat het project bestaat uit 20 woningen, waarvan 9 eengezinswoningen en 11 appartementen.

Katja van der Valk: Allemaal koopwoningen, wat niet de bedoeling was. Toch is het ons gelukt gunstige lenigen af te sluiten. Niet alleen individueel, maar ook als Vereniging van Eigenaren (VVE). Hierdoor konden we toch nog een huurwoning realiseren, een woning die we als VVE verhuren. Al met al zijn er nu 6 woningen voor 'sociale budgetten' bereikbaar. Dat betekent dat de groep ondanks de koopwoningen toch gevarieerd is naar inkomen. Ook de samenstelling van de huishoudens is gevarieerd: eenderde van de woningen is bestemd voor twee-oudergezinnen, eenderde voor één-oudergezinnen en eenderde voor de mensen zonder kinderen. Er wonen hier 48 personen, waarvan 12 kinderen.

Gewoon Anders (GA): Toen ik aankwam heb ik een mooie gemeenschappelijke tuin gezien, hebben jullie ook gemeenschappelijke binnenruimten?

Katja: In de tuin zijn veel verschillende plekken gemaakt. Aan de rand van het centrale binnengebied waar je binnenkomt staat een grote eettafel, die we van de aannemer hebben gekregen. Meer naar achteren is een speelgebied voor kinderen, waar ze kunnen klimmen en hutten bouwen. Dan is er een grote trampoline en een vuurplaats.

GA: Wat een onderhoud, hoe doen jullie dat?

Katja: We hebben alles zelf aangelegd. En eens in de maand een buitenwerkdag, en daar komt iedereen die kan helpen met het onderhoud. Na zo'n werkdag gaan we samen eten, dan is er een vergadering en een caféavond. De deelname aan al deze activiteiten, daar oefenen we geen druk op uit, we vinden spontaniteit heel belangrijk.

GA: Toch vergt de tuin nog wel wat onderhoud. Het lijkt wel of de bewoners hier meer gemotiveerd zijn dan in andere projecten plaatsen.

REVISITED

de Zonnespreng



Katja: Dat hebben we misschien te danken aan ons toewijzingsbeleid. In de voorbereidingstijd was er een commissie die keek of nieuwe kandidaten iets konden bijdragen en dat heeft gewerkt.

GA: Wat hebben jullie voor groepsruimten binnen het gebouw?

Katja: We hebben geen aparte clusters, maar dus wel een projectruimte en ook een logeerkamer. Hiermee kun je je behoefte aan privacy en je deelname aan de groep goed in evenwicht houden.

DUURZAAMHEID

Als we naar de gevels kijken zien we veel hout. Wat we niet zien zijn radiatoren van de centrale verwarming. En als we stil zijn horen we af en toe een vreemd knallend geluid...

GA: Zo te zien hebben jullie veel aandacht besteed aan duurzaamheid.

Katja: Vanaf het begin hebben we geprobeerd zo bewust mogelijk met het milieu om te gaan. Daarom hebben we bouwmaterialen gekozen die het milieu zo min mogelijk belasten, en dat is vooral hout. Toch moesten we concessies doen: de vloeren zijn van beton, dan wel met granulaat, dat wil zeggen met beton dat uit gesloopte gebouwen komt.

Ook de woningscheidende wanden hadden we graag van hout gemaakt, maar dat werd te duur en nu zijn ze van kalkzandsteen, wat altijd nog beter is dan beton. Verder hebben we een groen dak, een sedumdak.

GA: Als ik hier in huis rondkijk zie ik geen centrale verwarming...

Katja: Klopt, we hebben warmwaterleidingen door de vloer en door de muur lopen en dat werkt erg goed, dat geeft een heel aangename warmte. Bij de verwarming van het water gebruiken we een warmtepomp, die overigens toch wat veel stroom gebruikt.

GA: En het knallende geluid dat ik daarnet hoorde?

Katja: Dat is het vacuümtoilet. Die gebruiken maar één liter bij het doortrekken, maar ze maken ook veel lawaai. We hebben

niet alleen warmtepompen maar ook zonnecellen, pv panelen, en sommigen hebben een zonnegascombi, dat zijn zonnecollectoren die het water voor de boiler voorverwarmen.

BUITEN

Aan het eind van het interview gaan we nog even buiten kijken. Dan komen we niet alleen langs de speelhoek, de vuurplaats en de trampoline, maar ook langs opgeslagen houtstapels en een verzameling balken die zijn afgedekt met een groot zeil.

Katja: Dat hout wat je hier ziet komt van de bomen die we moesten kappen voor de bouw van het project. Om daar toch een goede bestemming aan te geven gebruiken we het voor het stoken van houtkachels. En de balken die je daar onder het zeil ziet liggen willen we ook nog een bestemming geven. Een aantal hebben we al gebruikt bij de bouw van de extra fietsstalling. In die fietsstalling hebben we ook stenen gebruikt die vrijkwamen toen we een deel van de muur van de oude moestuin moesten slopen.

GA: Je hebt intussen heel wat materialen en apparaten genoemd die duurzaam zijn, maar die zijn vaak ook duurder. Hoe hebben jullie dat voor elkaar gekregen?

Katja: Dat is gelukt dankzij een subsidie van de provincie Utrecht van 550.000 euro. We hebben heel wat moeten bezuinigen, en het zag er op een bepaald moment naar uit dat het hele project op het allerlaatste moment niet door zou gaan, maar dankzij deze subsidie is het project toch nog gered. Maar daar hebben we wel actie voor moeten ondernemen.

GA: Dank je wel voor het interview en voor de rondleiding, ik denk dat jullie project voor heel wat beginnende groepen een bron van inspiratie kan zijn.

Wie meer wil weten over dit interessante project kan terecht op het web bij WWW.ZONNESPRENG.NL

FK



BELGISCH BEZOEK

In Maart 2012 komt een groep Belgen van Samenhuizen (enigszins te vergelijken met de Federatie Gemeenschappelijk Wonen hier) twee dagen op bezoek in Nederland. Zowel aspirant gemeenschappelijke woners als medewerkers van zorginstellingen en beleidsmensen willen verschillende projecten bekijken en met de bewoners over hun ervaringen praten. De nadruk ligt op gemeenschappelijk wonen van ouderen. Zes van de zeven projecten behoren dan ook tot de categorie gemeenschappelijk wonen van, voor (en door) ouderen.

Maar het reisje zal worden afgesloten met een bezoek aan Centraal Wonen Houtwijk in Den Haag. Het is een zeer gevarieerd Belgisch gezelschap dat komt kijken en hetzelfde geldt voor de projecten die zij gaan bezoeken. De ouderenprojecten zijn 'van, voor en vaak ook ontwikkeld dóór' ouderen. 'Door!' Dat betekent dat ouderen zelf initiatiefnemers zijn en later zelf het beheer over de gemeenschappelijke ruimten voeren. De Haagse vereniging die met veel succes gemeenschappelijke wonen van ouderen projecten heeft opgestart en gerealiseerd noemde koos daarom nadrukkelijk voor de naam 'Groepswonen Door Ouderen'.

In zes van de zeven gemeenschappelijk wonen projecten in de regio's Utrecht en Den Haag wonen mensen van boven de 60, soms vanaf 50 jaar. Deze woongemeenschappen ontwikkelden zich in Nederland in snel tempo sinds de tweede helft van de jaren tachtig. De Landelijke Vereniging Groepswonen van Ouderen, LVGO, werd in 1985 opgericht. (Recent is de naam veranderd in Landelijke Vereniging Gemeenschappelijk Wonen van Ouderen) Initiatiefnemers waren op bezoek geweest in Bad Segeberg in Duitsland, een woongemeenschap van ouderen op het land, in een voormalige boerderij. De kennisgeving met dit project was inspirerend en belangrijk voor de start van het groepswonen van ouderen in Nederland. Dank zij de energie van deze pioniers en met veel onder meer finan-

ciële steun van de overheid begint de LVGO met wat je gerust een flitsende start kunt noemen. In de beginfase is er contact en overleg met de Landelijke Vereniging Centraal Wonen, ook over een samengaan. Dat de twee verenigingen toch elk hun eigen weg zijn gegaan heeft vooral te maken met de nadruk binnen Centraal Wonen op wonen met alle leeftijden bij en door elkaar. Sinds het begin van deze eeuw werken de twee verenigingen weer samen in de Federatie Gemeenschappelijk Wonen.

Hoewel in de meeste gemeenschappelijk wonen projecten van ouderen meerdere generaties van ouderen -50 plus en 80 plus is immers ruim een generatie!- wonen, wordt deze variant meestal 'alleen-ouderen' of 'ééngeneratie' woongemeenschap genoemd. Dit in tegenstelling tot Centraal Wonen, met als ideaal een bewonerssamenstelling die dwarsdoorsnede van de (regionale) bevolking benadert, ook qua leeftijd. Het zijn altijd meergeneratie projecten.

De bezochte ouderenprojecten zijn van een indrukwekkende variatie. In de buurt van Utrecht worden twee wat grotere projecten bekeken: Seniorenwoongroep 'Het Kwartel', een project met 24 ruime (koop) appartementen met veel hout in de ecologische wijk 'Eva-Lanxmeer' in Culemborg en de woongroep 'Lugtensteyn' in Bilthoven met 28 huurappartementen rondom een atrium (en een contract met de corpo-

In Den Haag zijn de meeste groepswonen projecten met ouderen ontwikkeld dóór ouderen, vandaar de naam Groepswonen Door Ouderen, GDO!

ratie dat garandeert dat de groep zelf nieuwe bewoners kan kiezen). Daarna bezoeken de Belgen de door een groepje ouderen aangekochte en tot ruime woningen omgebouwde 'prachtige' boerderij 'De Kamp' in Bunnik. De volgende dag is Den Haag aan de beurt, een beetje het Mekka van groepswonen door! ouderen. Eerste stop is woongemeenschap 'Polanenhof'. Een groep Indisch Nederlandse senioren woont samen op de bovenste verdiepingen van een groot flatgebouw, in de buurt van een woonzorg en dienstencentrum en maakt gebruik van de ruimten en dienstverlening daarvan. Zowel het flatgebouw als het dienstencentrum ligt op een soort van grootschalige zorgeland in de stad. Daarna staat woongemeenschap 'Akelei' op het programma. Het ligt in een Haagse stadsvernieuwingswijk en bestaat uit 17 tweekamer

en 16 driekamerappartementen in de sociale huursector. Het voorlaatste station is het in de binnenstad gelegen centraal 'De Oude Pander', een voormalige meubelfabriek, die in de jaren zeventig werd gekraakt en inmiddels is gelegaliseerd. De woongemeenschap van ouderen met 16 sociale huurappartementen maakt deel uit van dit project, dat verder bestaat uit individuele woningen, groepswoningen, atelierwoningen en bedrijfjes. Net als bij de Polanenhof liggen de appartementen van ouderen geconcentreerd, dus naast en boven elkaar. De excursie wordt afgesloten met een bezoek aan Centraal Wonen Houtwijk. Hier wonen 85 mensen van alle leeftijden en het project telt 18 gemeenschappelijke ruimten. Bij het binnenlopen langs de gemeenschappelijke tuin vallen direct schommels, zandbak en trampoline op, evenals kinderfiets-

jes en ander 'rondslingerend' speeltuig, zowel binnen als buiten. Het is meteen duidelijk dat de gemeenschappelijke tuin een andere, duidelijke gebruiksfunctie heeft en ook qua sfeer anders is dan tuinen bij 'alleen ouderen' projecten. Via de ruime entree, door bewoners zelf in natuurlijke -antroposofisch geïnspireerde- kleuren geschilderd, gaat de groep naar binnen en de Belgen bekijken de grote projectruimte en enkele kleinere ruimten voor algemeen gebruik, zoals een meditatiekamer, een speelruimte en een eigen plek voor grotere kinderen. Dan zijn er nog de zogenaamde clusterruimten, kleinere, over het gebouw verspreide ruimten bestemd voor de bewoners van daar in de buurt liggende woningen en die voor verschillende doelen kunnen worden gebruikt. In een aantal van die clusterruimten wordt bijvoorbeeld regelmatig gezamenlijk gegeten. Dat gebeurt vaak in kleinere groepjes met mensen die gelijkgestemd (bijvoorbeeld vegetarisch) zijn wat eten betreft of allemaal op ongeveer dezelfde tijd willen eten. Ook de gemeenschappelijke wasruimte, (fietsen)berging en een 'knutselruimte' met werkbank en gereed-

schap worden nog bekeken en dan is het tijd voor verversingen en voor informatie over Centraal Wonen. Tafels en stoelen staan in een kring in de projectruimte en twee oudere bewoners -een van hen woont er al sinds de begintijd- en een jonge moeder vertellen hoe het project in elkaar zit. Ook leggen zij uit waarom zij voor deze gemeenschappelijk wonen variant kiezen, dus voor wonen met meer generaties. De moeder bijvoorbeeld vindt het belangrijk dat haar kinderen met mensen van allerlei leeftijden leren omgaan, ook met oudere mensen. Dat geldt ook omgekeerd: ouderen die voor deze vorm kiezen vinden het levendig en prettig dat zij met kinderen te maken hebben. Het geeft meer een gevoel van deel uitmaken van de hele maatschappij. Net als in de meeste Centraal Wonen projecten is er ook in Houtwijk wel eens sprake van geluidshinder van spelende kinderen, maar als je elkaar letterlijk en figuurlijk van wat dichterbij kent kan dat gemakkelijker worden besproken. En dan zijn er altijd nog de clustervergadering en de Algemene Vergadering, waar tijden en regels voor gebruik met elkaar worden afgesproken.

De jonge moeder vindt het belangrijk dat haar kinderen met mensen van alle leeftijden leren omgaan, ouderen die voor Centraal Wonen kiezen vinden het prettig dat zij met kinderen te maken hebben.

Organisator Luc Steenkiste sluit de dag af met een dankwoord en dan is er nog een rondvraag: wat iedereen van deze dagen heeft opgestoken en hoe deze manier van gemeenschappelijk wonen, met alle generaties bij elkaar, is ervaren.

Er zijn veel nadrukkelijk positieve reacties op Centraal Wonen zoals het zich in Houtwijk laat zien. Het bezoek verruimt de blik en brengt zeker voor een aantal mensen een keuzeprobleem met zich mee. Dat geldt zowel voor de bezoekers die overwegen zelf gemeenschappelijk te gaan wonen als voor mensen die zich op beleidsniveau met (gemeenschappelijk) wonen van ouderen bezig houden. Opvallend is dat het

vooral Belgische aspirant groepswoners zijn die wonen met alle leeftijden veel aantrekkelijks vinden hebben. Geen slecht idee dus, het opnemen van Centraal Wonen bij een excursie gemeenschappelijk wonen van ouderen! Wie de mogelijkheden kent kan bewuster kiezen voor een variant die het beste bij hem of haar past.

AD

WIE GEMEENSCHAPPELIJK WONEN MET OUDEREN EN WONEN MET ALLE LEEFTIJDEN NOG EENS WIL VERGELIJKEN, ZIE: *GEMEENSCHAPPELIJK WONEN OP LEEFTIJD*, HARRIE JANSEN E.A./VERWEY-JONKERINSTITUUT, UTRECHT 2008



Een gigantisch complex met gemeenschappelijke voorzieningen

LE CORBUSIER IN BERLIJN

Aan de rand van Berlijn, vlakbij het Olympiastadion in de wijk Charlottenburg, heeft de Zwitsers/Franse architect Le Corbusier in 1958 een 'verticale stad' gebouwd, een gigantisch appartementencomplex met eigen winkels, een kapper en een postkantoor.

De bouw ging niet helemaal naar wens. Het stadsbestuur ging niet akkoord met de hoogte van de plafonds van 2.26 m, dat is 'de lengte van een typisch menselijk lichaam inclusief een omhoog gestrekte arm'. Te laag, in strijd met de normen voor sociale woningbouw. Le Corbusier wilde een winkelstraat in het midden van het gebouw, maar het moest op de begane grond komen. En ook het dak moest anders: scholen, het sportgebouw en het openluchttheater werden afgekeurd (dat is hem alleen gelukt in Marseille, in het gebouw Unité d'habitation). De gangen in het gebouw zijn heel

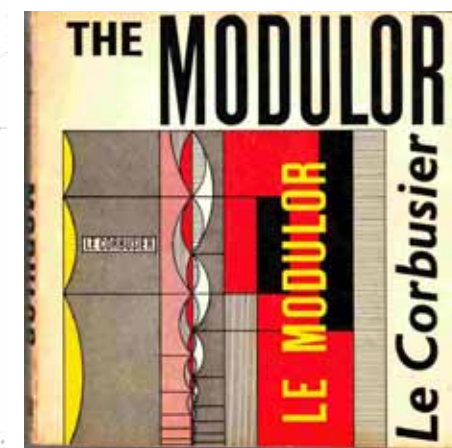
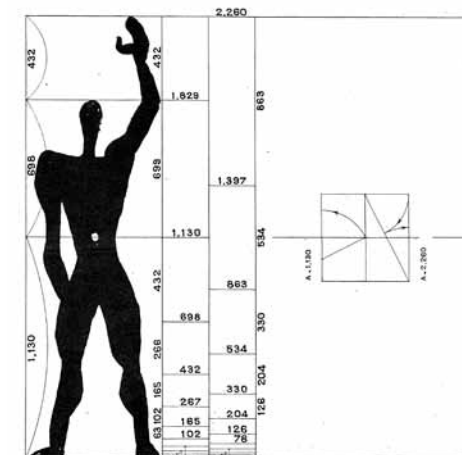
lang, wel 140 m, en hebben geen ramen. Aan weerszijde tientallen voordeuren die eruitzien alsof ze op de wanden geschilderd zijn. Naast de deur is een luikje waar brood kan worden afgeleverd. Brood aan huis, net als de post. Maar ook dat idee van Le Corbusier is geen werkelijkheid geworden. Het Corbusierhaus lijkt qua bouwstijl heel erg op de andere grote flatgebouwen, zoals op het genoemde Unité d'habitation in Marseille, maar ook op Le Corbu, dat woonruimte biedt aan 1500 mensen in het Franse stadje Firminy. Overdekte balkons met kleurrijke

gevelvlakken. Le Corbu maakt deel uit van Corbusiers centrum voor 'de ontspanning van lichaam en geest', en bestaat uit een kerk, de Saint-Pierre, het cultureel huis en het stadion met tribunes. Het stadsbestuur van Firminy heeft een dossier opgesteld om deze gebouwen op de Wereld-erfgoedlijst te plaatsen. Bij de bouw van het eerste complex met gemeenschappelijke voorzieningen in Marseille (1946-'52) paste hij voor het eerst het in 1943 uitgewerkte modulator-systeem toe. Een systeem van verhoudingen dat hij verbond met de maten van de mens. De bouw ging Le Corbusier

niet van een leien dakje. Conservatieve architecten voerden campagne met verwijzing naar gezondheidsaspecten. Een vernietigend rapport voorspelde de ontwikkeling van geestesziekten bij de toekomstige bewoners. Er barstte een controverse los en inwoners noemden het gebouw maison du fada (het gekkenhuis). Le Corbusier is altijd een sociale architect geweest: hij kreeg eens het verwijt 'dat hij met een totalitaire benadering de bewoners van zijn gebouwen het geluk wilde opdringen!'

Het Corbusierhaus in Berlijn heeft ruim 500 woningen. Er wonen nu nog maar een paar mensen van het eerste uur. Veel appartementen zijn gekocht door beeldend kunstenaars, acteurs, fotografen en architecten. De woningen hebben een prachtig uitzicht over de stad. De bewoners hebben een vereniging opgericht die tot doel heeft het harmonisch samenwonen en het gebouw in stand te houden. En het leuke is...je kunt er als toerist ook terecht, want een aantal woningen is te huur voor vakantie! (www.corbusierhaus-berlin.de)

H T



LE CORBUSIER



GOOG

De mensenschuwe centraal woner bestaat!

Hopelijk bent u het nog niet kwijt. Dat zalige gevoel zo vlak na de vakantie. Het leven nemen zoals het komt. Dag voor dag wel zien wat er op je pad komt. Niet veel meer zorgen dan..... wat is een goede plek voor mijn tent? Maar dan heb je het ook wel over een zorg! Bij ons in ieder geval wel. Met de tentopening richting natuur brengt het risico met zich mee dat men ons voor aso aanziet want dat houdt dus in met de kont naar de overige kampeerders. Maar in zo'n kringetje rond een middenveld is ook niet bepaald ons idee van "lekker eruit, vrij in de natuur". Mijn man, ja die van de boomhut!, heeft er meer moeite mee dan ik. Wat "men" daar van zal vinden. Het hele jaar door ben ik sociaal, zowel thuis in ons centraal- wonen-huis, als op mijn werk. En vanuit de grond van mijn hart dus geen verplichting of iets dergelijks, het lijkt heel natuurlijk te gaan. Maar eenmaal op vakantie... Het interesseert mij dus echt helemaal niets waar de overburen met hun caravan hiervoor gestaan hebben of waar ze naar toe gaan. En die mensen die dezelfde de Waard tent als wij hebben opgezet vind ik ook niet bijster interessant. Sorry!!! Ongetwijfeld aardige mensen uit de onderwijs- of zorgsector maar nee, nu even niet. Het is immers vakantie! Mijn man lijkt precies het tegenovergestelde te hebben. Nee daar wil ik niet mee zeggen dat hij in het dagelijks leven niet sociaal zou zijn maar het is opvallend hoe hij op een camping waar wij gemiddeld niet meer dan 1 a 2 nachten staan hier en daar een praatje maakt. Natuurlijk de geijkte vragen, waar komen jullie vandaan? Zijn jullie op de heen of terugreis? Waar geweest? Wat de moeite waard? Al snel kent hij de mensen op de route van onze tent richting toiletgebouw. Dat is, gezien mijn voorkeur voor een afgelegen

plek, al snel de halve camping. Onze zoon van 10 daarentegen groet weliswaar keurig een ieder met wie hij oogcontact heeft en zal antwoord geven op een vraag maar zal zelf de vraag niet stellen. Anderen vinden het vaak wat sneu zo'n enig kind, helemaal alleen dus met die ouders, 4 weken in een auto, circustent achterin, door Europa trekken. Dan kan hij toch geen vriendjes maken op een camping? Nou lieve, bezorgde mensen, ondanks mijn verwoede pogingen in een Italiaans zwembad hem bij een balspel te betrekken met zo'n leuk clubje Nederlandse jongens van zijn leeftijd, kiest meneer er bewust voor lekker naar de tent terug te gaan. Lekker een boekje lezen, wat met lego bouwen, even skyppen met een van zijn vrienden thuis waar hij vrijwel ieder vrij moment door het jaar heen mee speelt... Asociaal zou ik ons toch niet willen noemen op vakantie, eerder teruggetrokken, mensenschuw????? Genoeg aan elkaar, tevreden met de drie- eenheid die wij gedurende 4 weken vormen. Anderen storen daar eigenlijk alleen maar bij... Lieve trouwe lezer van GA, mocht u op uw vakantie door Europa een trio uit een zwarte Caddy zien stappen die voor 1 nacht een belachelijk grote tent neerzet, zover mogelijk van iedereen verwijderd. Met de tentopening van de camping af gericht. Maakt u zich dan vooral geen zorgen. In het dagelijks leven zijn wij heel sociaal en betrokken bij de wereld om ons heen. Maar die 4 weken per jaar is in ieder geval de meerderheid van het trio graag alleen. Althans... met z'n drieën. Ik wens u een lekkere koude winter zodat de ijzers weer uit het vet kunnen.

*Hartelijke groet,
Esther*

B E W O N E R S V O O R D E R E C H T E R

Van de redactie kreeg ik de vraag voorgelegd wat kan een bestaande woongroep doen tegen bewoners groepsleden bruuskeren nadat zij in de woongroep zijn opgenomen. Uitstemmen is onmogelijk, de wet beschermt deze bewoners, maar het komt voor dat een conflict zo hoog oploopt dat de rechter er aan te pas moet komen. Waarop beroepen rechters zich en wat is er te vinden aan uitspraken van rechtbanken? Hoe kunnen bewoners deze gebruiken om zich te beschermen tegen asociale bewoners?

BURENDAG

22 september was burendag. Op deze speciale dag kon je kennismaken met je burens en er een leuke dag van maken. Maar misschien heb je de overige dagen van het jaar wel last van illegale wietplantages, luidruchtige feesten, omkering van dag en nachtritme van medebewoners, disco muziek, studentencorps bijeenkomsten, groepsleden die zich onttrekken aan gezamenlijke activiteiten of domweg niet meebetalen aan de gezamenlijke ruimte. Wat kan je daartegen beginnen?

Overlast van een huurder ofwel veroorzaakt door luidruchtige burens is en blijft een actueel probleem. Niet alleen in woon- en leefgroepen.

GENOTSBEPERKENDE OMSTANDIGHEDEN

Overlast kan worden aangemerkt als een gebrek, een genotsbeperkende omstandigheid. Overlastgevend bewoners in een huurwoning zijn iets makkelijker aan te spreken dan overlastgevend bewoners in een koopwoning. We bespreken eerst in dit artikel de overlastgevend medebewoner in een project met huurwoningen. In een volgend artikel bespreken we de positie van de overlastgevend medebewoner in een project met koopwoningen.

Uitspraken van rechters.

Hoe denken rechters hierover? Als het gaat om uitspraken van rechters hebben we het meest aan finale uitspraken van de hoogste rechter. De hoogste rechtsinstantie is in dit geval de Hoge Raad (HR).

Overlast dient volgens een uitspraak van de Hoge Raad van 2 oktober 1992 tot een minimum te worden beperkt.

De overlast die door de medebewoners of omwonenden



wordt aangedaan kan een grond zijn voor ontbinding van de huurovereenkomst met de overlast veroorzaker. (HR 15 februari 1963)

In dergelijke zaken blijft de hoofdregel dat de overlastgevend huurder eerst moet worden aangesproken op zijn/ haar overlastgevend gedrag door de huurders die deze overlast ervaren. Maar als de overlastgever niet aanspreekbaar is of als de andere huurders het aanspreken van de overlastgever nalaat of geen rechtsmaatregelen neemt, betekent dat echter nog niet dat de verhuurder niet meer kan worden aangesproken. (HR 5 oktober 1990) Waarop is een dergelijke uitspraak gebaseerd?

GOED HUURDERSCHAP EN RUSTIG WOONGENOT

De huurder wordt geacht het gehuurde als goed huurder gebruiken. Hier wordt de term Goed Huurderschap gebruikt. Maar ook de verhuurder (de woningcorporatie) heeft plichten. Een van de plichten van de verhuurder is om de huurder het Rustig Woongenot te verschaffen. De Woningcorporatie is ten opzichte van de overige huurders aansprakelijk voor het gedrag van de overlastgevend medebewoner of medehuurder die zich niet gedraagt als een Goed Huurder en dus het Rustig Woongenot van de andere medebewoners verpest. In een procedure die door medebewoners of door het bestuur van een woongroep kan worden ingezet moet men zich beroepen op verstoring van het Rustig Woongenot omdat er een medehuurder aanwezig is die zich niet gedraagt als een Goed Huurder.



EEN PROBLEEMGEVAL

Hieronder volgt als voorbeeld een uitspraak van de kantonrechter Amsterdam. Het gaat hier om de volgende zaak: een voor overlast zorgende bewoner van een Amsterdams huurappartement is gedaagd door zijn verhuurder, woonstichting Eigen Haard. Deze stichting vordert dat [gedaagde] wordt veroordeeld om de woning te ontruimen. Eigen Haard heeft daartoe gesteld dat [gedaagde] zich krachtens artikel 5.2. van de huurovereenkomst als een goed huurder dient te gedragen en dat hij zich krachtens artikel 5.3. van de huurovereenkomst dient te onthouden van gedragingen die schade veroorzaken aan de woning, of aan naburige woningen, dan wel overlast aan de omwonenden veroorzaken. Eind oktober 2006 is Eigen Haard door omwonenden en de politie attent gemaakt op de door [gedaagde] gepleegde overlast. De overlast bestaat uit harde muziek, het schelden naar omwonenden en/of hun bezoek, het schreeuwen vanaf het balkon, zich agressief uiten, het uiten van bedreigingen (verbaal en fysiek), het naar beneden gooien van spullen op straat en het toelaten van drugsgebruikers in zijn woning. Ook het meldpunt Zorg en Overlast is van de overlast op de hoogte gesteld. Na het uitbrengen van de bodemdagvaarding is het even rustig geweest, maar dat was van korte duur. Thans spelen de overlastklachten weer op, waarbij regelmatig politie-interventie moet worden gevraagd. De situatie wordt door de omwonenden als zeer explosief ervaren. Eigen Haard stelt dat zij een verplichting heeft ten opzichte van de overige huurders tot het verschaffen van het rustig woongenot, hetgeen Eigen Haard niet kan waarborgen zolang [gedaagde] in de woning blijft. Bij de vraag of het gerechtvaardigd is de huurovereenkomst te ontbinden zal, wegens aanhoudende toerekenbare tekortkoming van de zijde van [gedaagde], het belang van de omwonenden dienen te prevaleren boven het belang van [gedaagde], aldus Eigen Haard.

[Gedaagde] heeft als verweer aangevoerd dat als gevolg van een zware mishandeling in het verleden, het voor hem

niet altijd makkelijk is om op een adequate manier te functioneren. Via de GGZ krijgt hij wekelijkse begeleiding. Deze omstandigheid mag bekend worden verondersteld bij Eigen Haard. Door hem desalniettemin zonder veel omhaal te confronteren met het mogelijke verlies van zijn woning, alsmede door de wijze waarop Eigen Haard omgaat met de klachten van enkele huurders/buren, heeft zij de sfeer van vijandigheid jegens [gedaagde] bevorderd.

Eigen Haard baseert haar stelling op klachten van bewoners van slechts vier woningen. Het betreft bovendien bewoners die zich niet onafhankelijk van elkaar tot Eigen Haard hebben gewend. Ook de recente klachtbrieven zijn geschreven door dezelfde huurders. Zeker waar het de gemelde gedragingen van [gedaagde] betreft, zou men toch meer klagende omwonenden verwachten, niet in de laatste plaats de tegenover gedaagde wonende overburen, of de bewoners van de begane grond die volgens klagers vele voorwerpen afkomstig van [gedaagde] in hun tuin mochten aantreffen. Eerst in een laat stadium heeft een gesprek tussen [gedaagde] en Eigen Haard plaatsgevonden. Hem is nauwelijks de gelegenheid gegeven zijn verhaal te doen. Nimmer heeft Eigen Haard zich bemiddelend opgesteld. Evenmin is er gezocht naar andere mogelijkheden, zoals het aanbieden van een andere woning. Eigen Haard heeft dan ook op geen enkel moment het belang van [gedaagde] mee laten wegen bij het bepalen van haar handelwijze. Zij heeft slechts oog gehad voor de belangen van de andere huurders en haar eigen belang, namelijk het vrijelijk kunnen beschikken over de woning van [gedaagde]. Eigen Haard heeft dan ook jegens hem onzorgvuldig gehandeld, aldus [gedaagde].

DE UITSPRAAK

Uitgangspunt is dat [gedaagde] zich jegens Eigen Haard als een goed huurder dient te gedragen en dat het hem niet is toegestaan om omwonenden overlast te veroorzaken.

Op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting heeft Eigen Haard voldoende aannemelijk gemaakt dat sprake is van ernstige overlast veroorzaakt door [gedaagde] en degenen voor wie hij als huurder verantwoordelijk is. Daarbij is het van belang dat [gedaagde] de door de omwonenden in hun brieven gestelde feiten en omstandigheden onvoldoende heeft betwist en dat de door de omwonenden gestelde feiten worden ondersteund door de door Eigen Haard overgelegde rapporten van de politie. Aannemelijk is derhalve dat [gedaagde] zowel overdag als 's nachts regelmatig ernstige geluidsoverlast heeft veroorzaakt en dat hij omwonenden regelmatig verbaal heeft bedreigd. Voorshands is dan ook voldoende aannemelijk dat de vordering van Eigen Haard tot ontbinding van de huurovereenkomst zal worden toegewezen.

Met de gevorderde ontbinding van de huurovereenkomst en de gevorderde ontruiming handelt Eigen Haard in de gegeven omstandigheden niet onrechtmatig jegens [gedaagde]. In twee brieven is [gedaagde] door Eigen Haard duidelijk op



de hoogte gesteld van wat de gevolgen zouden zijn indien de overlast zou voortduren. Verder blijkt uit het verslag van het gesprek dat in de woning met [gedaagde] heeft plaatsgevonden, dat [gedaagde] er door Eigen Haard ook op is gewezen wat de gevolgen zouden zijn indien de overlast niet zou stoppen en dat [gedaagde] in reactie daarop heeft verklaard dat hij begreep waar het om ging en dat hij geen overlast meer zou veroorzaken. [Gedaagde] heeft de juistheid van de weergave van dat gesprek niet betwist. Gezien de overlast die daarna heeft plaatsgevonden, heeft [gedaagde] zich van deze brieven en het gesprek dat in woning heeft plaatsgevonden, echter niets aangetrokken. Mede gelet op de brief van de coördinator Zorg en Overlast, waarbij het coördinatiepunt zijn interventie heeft gestaakt, is daarom voldoende aannemelijk dat, zoals door Eigen Haard gesteld, het aanbieden van een andere woning aan [gedaagde] slechts tot verplaatsing van het probleem zal leiden. Het stond Eigen Haard dan ook vrij de door haar aangekondigde rechtsmaatregelen, waaronder de vordering tot ontruiming, te nemen zonder het aanbieden van een andere woning.

De gedaagde huurder moest in deze zaak binnen acht dagen het gehuurde ontruimen en stond op straat.

CONCLUSIE

Het is dus zeer zeker mogelijk op te treden tegen overlastgevende burens, ook in een woongroep. Een woongroep is niet alleen een woongroep op burendag.

Wordt vervolgd

In volgende artikelen wil ik ingaan op overlast bij koopwoningen, en op de vraag hoe je als woongroep vooraf je kunt beschermen tegen overlast gevende medebewoners. Ook de verwachting van goede nabuurschap en onderlinge diensten kunnen een reden zijn om mee te doen met een woongroep. Welke zaken moeten dan allemaal worden geregeld?

Gerard M. van Duin

RECHTZETTING & AANBEVELING

In de vorgie GA (het nummer Geheel Anders) hebben we een verkeerd kaartje van de lidprojecten afgedrukt. Dit was een kaartje van de projecten die aan de open dag hebben meegedaan. Maar deze foto is de goede. Wat misschien bedrieglijk is: dit zijn alleen de projecten die lid zijn van de landelijke vereniging. Maar er zijn er veel meer.

Een aanbeveling: als je meer wil weten over de afgebeelde projecten, ga dan naar WWW.LVCW.NL

Daar vind je dit kaartje ook en met een klik op één van de druppels beland je op de website van het betreffende project. Veel plezier ermee.



Nieuwe initiatieven: in Culemborg en bij Nijmegen

In de ecologische wijk EVA-Lanxmeer in Culemborg is de woon-werkgemeenschap De Entree in ontwikkeling. Er komt een duurzaam gebouw met ongeveer twintig appartementen, gezamenlijke ruimte en bedrijfsruimtes.

www.entreelanxmeer.nl (ZOZ 109)

Bij Nijmegen, aan de overzijde van de Waal, bij Lent, komen twee ecologische projecten: stro(zelfbouw) en meergeneratiewonen. Beide burgerinitiatieven zijn al een tijd bezig met groepsvorming. Nu er een locatie in zicht is werken Ecologisch Wonen Arnhem Nijmegen (IEWAN) en Meergeneratie Wonen Nijmegen (MWN) enthousiast samen met wooncorporatie Talis, de gemeente Nijmegen en grond-exploitatiemaatschappij Waalsprong. Hun plannen sluiten aan bij de langetermijnvisie van de gemeente Nijmegen om in 2032 klimaatneutraal te zijn.

www.strowijknijmegen.nl en

www.meergeneratiewonen.nu (ZOZ 108)

Nog meer ecodorp plannen

Op een voormalig militair (mobilisatie) terrein in Bergen (nh) wil vereniging Tokudu (Toegepaste Kunt en Duurzaamheid) een ecodorp realiseren, met en voor mensen die willen wonen en werken in evenwicht met cultuur en natuur en met respect voor het bestaande landschap. Duurzaam samenleven, ateliers en werkplaatsen, zelfvoorziening in voedsel en energie, beheer van het landschap en bijdragen aan duurzaam toerisme. www.ecodorpbergen.nl

(Volkskrant 11-9-2012)

Anastasiadorp is een initiatiefgroep die in de gemeente Borger-Odoorn een ecodorp wil realiseren. Op tientallen particuliere landgoederen van elk een hectare kunnen bewoners een eenvoudige woning bouwen van natuurlijke materialen en er zo zelfvoorzienend mogelijk leven. (ZOZ 108)



Duurzaam Texel

Het eiland Texel wil al in 2020 zelfvoorzienend zijn voor wat betreft energie en water. Texelse producten worden gepromoot en er komen er steeds meer bij. Behalve Texels brood, lams- en rundvlees, kaas, ijs en bier kun je ook wijn, vruchtensap, honing, eieren en aardappels van het eiland kopen. Een eigen veerdienst – Teso, Texels Eigen Scheepvaartonderneming – bestaat al meer dan 125 jaar, nu is er ook Texel Energie en zie je steeds meer zonnepanelen op de daken verschijnen. De plannen voor de bouw van een duurzame voorbeeldwoning zijn niet gerealiseerd. Wel hebben Daan en Carry Welboren, eigenaars van een boekwinkel op het eiland, 11 jaar geleden een vakantie-woning annex schuur op een duurzame manier verbouwd. Er was daar geen gasaansluiting en ook geen aansluiting op de riolering, dus lag een duurzame oplossing wel een beetje voor de hand. Nu wordt het huis verwarmd met water dat van 50 m diep wordt opgepompt. Af-



valwater van douche en WC wordt gezuiverd door een dijkje van zand en schelpen en gaat via een vijver met riet weer naar wasmachine en WC.

Vele jaren geleden ontstond er een initiatiefgroep Centraal Wonen op Texel. De woningbouwcorporatie nodigde twee consultants van de Landelijke Vereniging Centraal Wonen uit om informatie te komen geven op een avond. De WBV had toen voor hun een hotel geboekt, omdat zij de laatste boot terug niet konden ha-

len. Wat een luxe! Het CW-project is er niet gekomen. De huidige woningbouwcorporatie zegt nu wel dat zij altijd zoveel mogelijk voldoen aan de wensen van de toekomstige bewoners.

Projectbladen

De Leut heet het 'huisorgaan' van De Banier, een van de weinige projectbladen die de redactie maandelijks ontvangt. Het valt op dat er iedere maand in De Banier een activiteit voor kinderen is, het kinderatelier. In het septembernummer van de Leut staat bij voorbeeld een fotoreportage van het maken van totempalen. Ook een interview met de buurman, de dread-lock kapper. En een In Memoriam voor Willy Slinkert, medeoprichter van De Banier en voormalig lid van het bestuur van de Landelijke Vereniging Centraal Wonen.

Welgemeent, het informatieve blad van De Wandelmeent in Hilversum bevat altijd een gedicht van de maand en een aankondiging van de films die worden gedraaid! In het juni nummer staan bijdragen van oud-bewoners over het jubileumfeest en de toespraak bij de onthulling van het monumentje, voor de pioniers en voor 'de mensen die stevig, op de een of andere manier in de voorbereiding hebben gezeten en die er daarna ook zijn gaan wonen'.



Noorderparkbar

Deze bar (zie foto) is een paviljoen voor de Noorderparkkamer, een stichting die in het Noorderpark in Amsterdam projecten organiseert om mensen in de wijk met elkaar in contact te laten komen. Het is een ontmoetingsplek van mensen en verhalen. Het gebouw is volledig gemaakt van op Marktplaats gekochte materialen. De verhalen achter de bouwmaterialen zijn gedocumenteerd op hetkomtaltijdgoed.nl

Penningmeester lvcw

Op dit moment ben ik lid van het bestuur van de lvcw en penningmeester. Per 01 januari 2013 stap ik na vele jaren uit het bestuur en stop ik met het bijhouden van de inkomsten en uitgaven van de vereniging. Ik denk met plezier terug aan mijn bestuursjaren en kan het daarom iedereen van harte aanbevelen. Van mijn kant daarom de oproep je als penningmeester aan te melden

Om penningmeester te zijn van onze vereniging is het in de eerste plaats van belang dat je enthousiast bent over de woonvorm centraal/gemeenschappelijk wonen en wilt meewerken de vereniging een platform te laten zijn voor haar leden om elkaar te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. De penningmeester in het bestuur heeft als speciale taak ervoor te zorgen dat de financiële administratie op orde is.

Je hoeft geen boekhouder te zijn. Ik heb zelf geen boekhoudkundige achtergrond en heb mij het penningmeester-zijn al doende eigen gemaakt. Affiniteit met cijfers is wel gewenst.

De penningmeester is degene in het bestuur die ervoor zorgt dat er geld binnenkomt en dat de declaraties en rekeningen betaald worden. Daarnaast zorgt hij of zij voor de begroting en het financieel jaarverslag.

Het geld van de vereniging komt binnen uit de contributies. De penningmeester gebruikt de ledenadministratie van het secretariaat en hoeft alleen maar de nota's te koppelen aan de database en naar de leden te sturen. Soms is het nodig een herinnering te sturen. Op dit moment zijn 60 projecten en 40 individuele huishoudens lid en hebben wij 15 abonnees van Gewoon Anders. De betalingen zijn voornamelijk automatische incasso's. Declaraties van bijvoorbeeld bestuursleden en de redactie van Gewoon Anders betaal ik handmatig via internetbankieren.

Het bijhouden van de inkomsten en uitgaven houdt in het overnemen van de bankafschriften en indelen naar soort inkomsten en uitgaven. Ik besteed maandelijks gemiddeld een half uur aan het handmatig overnemen van de bankoverschrijvingen. Ben je meer vertrouwd met de computer dan kun je zonder zelf namen en bedragen in te tikken alles met knippen, kopiëren en plakken van internet plukken en indelen naar soort inkomsten en uitgaven. Je bent, op die manier waarschijnlijk minder tijd kwijt.

Een keer per jaar legt het bestuur aan de ledenvergadering het financieel jaarverslag en de begroting voor. De begroting geeft aan wat de vereniging in het komende jaar verwacht aan inkomsten en uitgaven. In het jaarverslag staat wat de vereniging in het afgelopen jaar daadwerkelijk aan inkomsten en uitgaven heeft gehad. Elk jaar is de opzet hetzelfde en zijn de bedragen vergelijkbaar. Wanneer je in de loop van het jaar de inkomsten en uitgaven zorgvuldig bijhoudt blijkt het maken van het jaarverslag reuze mee te vallen. De bestuursleden zijn samen verantwoordelijk voor de financiën van de vereniging. De penningmeester is woordvoerder namens het bestuur.

Ik hoop dat het penningmeester zijn je aanspreekt. Alles bij elkaar moet je rekenen op een tijdsbesteding van totaal één volle week in het jaar. Ik wil je met alle plezier helpen bij de opzet van de boekhouding en het maken van de begroting en het financieel verslag.

Met vriendelijke groet,
Gerard Koning
(penningmeester)



VERENIGINGSBUREAU lvcw

Bezoekadres:

Lauwerecht 55, Utrecht

Postadres:

Postbus 19163, 3501 DD Utrecht

Telefoon: 06-13015869

Bank: 2015796

Internet: www.lvcw.nl

Mail: info@lvcw.nl

Uitwisseling via: discussie@lvcw.nl

LIDMAATSCHAP

LVCW lidmaatschap voor *woon-gemeenschappen*: € 5,- per huishouden per jaar.

Voor *initiatiefgroepen* is het € 2,50 per huishouden per jaar (met een minimum van € 13,- per jaar).

Lid-woongemeenschappen krijgen 1 'Gewoon Anders' per 6 huishoudens.

Individueel LVCW lidmaatschap (inclusief 'Gewoon Anders' abonnement): € 13,- per jaar.

PRIKBORD

Voor woongemeenschap die nieuwe bewoners zoeken en voor mensen die een woongemeenschappen zoeken is er de gratis site: www.woongroep.net

BESTUUR

Voorzitter

Peter Bakker, Eindhoven

Secretaris

Hanneke Verdonk, Purmerend

Penningmeester

Gerard Koning, Groningen

Kandidaat bestuurslid

Riana Schoenmakers, Ede

SECRETARIAAT

Tienta Verlegh

ALGEMENE INFORMATIE

Kijk voor adressen van aangesloten woongemeenschappen, consultants, verwante (ook buitenlandse) organisaties, de digitale 'Gewoon Anders', het loggeernetwerk, studiemateriaal en allerlei actuele informatie over gemeenschappelijk wonen op: www.lvcw.nl

Op www.gemeenschappelijkwonen.nl ook adressen van andere woongemeenschappen en uitgebreide informatie voor nieuwe initiatiefgroepen en voor bestaande woongemeenschappen.

Snell Drukkerij Pasklaar

Voor Verantwoord
Drukwerk

AL MEER DAN
25 JAAR

Nu ook banners en webdesign
www.drukkerijPasklaar.nl



Landelijke Vereniging Centraal Wonen
Postbus 19163
3501 DD Utrecht
Tel. 06-13015869

GEWOON ANDERS

UITGAVE VAN DE LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

INHOUD:

| | |
|---|----|
| C O L O F O N | 2 |
| NUMMER 100 VAN GEWOON- ANDERS, maar dan anders..... | 2 |
| SAMEN STA JE STERKER..... | 4 |
| MEDIATION HERSTELT..... | 5 |
| EEN VRLIBURCHT OP LIBURG..... | 6 |
| LANDELIJK EN IDEALISTISCH PROJECT IN HEEMSKERK..... | 8 |
| DE TOEKOMST is aan betaalbaar gemeenschappelijk..... | 11 |
| GEMEENSCHAPPELIJK WONEN OP LEEFTIJD..... | 12 |
| FIETSENHOK..... | 13 |
| AL 100!..... | 14 |
| EEN MAATSCHAP IS BETER DAN EEN ESCHPTE..... | 15 |
| NUMMER 100, 30 JAAR..... | 16 |
| SAMENLEVEN KUN JE ALLEEN..... | 17 |
| LICHTE RELATIES..... | 18 |
| DOELSTELLINGEN LVCW..... | 19 |



GEHEEL anders

DUBBELDIK
ZOMERNUMMER

GEWOON ANDERS

uitgave van de landelijke vereniging centraal wonen

ZONNE
SPRENG

REVISITED

LE CORBUSIER IN BERLIJN
BEWONERS VOOR DE RECHTER
BELGEN BEZOEKEN HOUTWIJK



2012
JAARGANG 35, NR. 115
LOSSE NUMMERS 3,20

Informeer vrijblijvend naar
de mogelijkheden.

www.drukkerijpasklaar.nl
info@drukkerijpasklaar.nl